

Crna Gora
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu
i fitosanitarne poslove

Adresa: Serdara Jola Piletića br.26,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 201 945
fax: +382 20 201 946
www.ubh.gov.me

Broj: 03/1-312/21-5284/3

Podgorica, decembar 2021. godine

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
DIREKCIJA ZA SAVJETODAVNE POSLOVE U OBLASTI STOČARSTVA
Dragana Kandić Perović, načelnica**

PODGORICA

Predmet: Obavještenje o pojavi visokopatogene avijarne influence u okruženju

Poštovana gospođo Kandić Perović,

Obavještavamo Vas da je Crna Gora pod povećanim rizikom od pojave bolesti visokopatogena avijarna influenza, usljed pojave bolesti u zemljama regiona. Prisustvo virusa visokopatogene avijarne influence utvrđeno je u zemljama u okruženju, i to u Srbiji, Albaniji, Bosni i Hercegovini, Kosovu*, Hrvatskoj i Sloveniji. Osim u ovim državama, bolest je potvrđena u većem broju evropskih zemalja kao i na azijskom i afričkom kontinentu.

Napominjemo da se uglavnom radi o podtipovima visoko patogene avijarne influence koji, prema dostupnim naučnim podacima, do sada nijesu izazivali bolest kod ljudi ali su u pojedinim zemljama utvrđeni i podtipovi koji imaju zoonotski karakter (sa životinja se mogu preneti na ljude).

Do danas nije potvrđen ni jedan slučaj avijarne influence kod domaće živine na teritoriji Crne Gore.

U decembru 2016. godine, u Crnoj Gori, na jednom uzorku divlje ptice, u okviru redovnog monitoringa po programu mjera zdravstvene zaštite životinja, utvrđeno je prisustvo virusa visoko patogene avijarne influence (VPAI). Osim ovog slučaja, nijedne godine nije zabilježen nalaz virusa visokopatogene avijarne influence kod divljih ptica.

Avijarna influenza je vrlo kontagiozna virusna bolest živine i drugih ptica koja se može ispoljiti u različitoj kliničkoj manifestaciji, u zavisnosti od patogenosti samog virusa i vrste ptica koje su zaražene. Od domaće živine najosjetljivije su kokoške i ćurke, dok se kod pataka i gusaka bolest pojavljuje u blažoj formi. Divlje ptice koje žive uz vodu, posebno divlje patke, često su otporne na bolest i rijetko pokazuju kliničke znakove bolesti, ali mogu biti rezervoar virusa kojeg izlučuju u spoljnu sredinu i time predstavljaju glavnu opasnost za širenje bolesti na domaću živinu.

Kada se pojavi kod domaće živine, bolest dovodi do velikih ekonomskih gubitaka po gazdinstvo i samu državu koji su uslovljeni uginućima i obaveznim neškodljivim uklanjanjima oboljelih jata, zabranom kretanja živine i zabranom prometa proizvoda porijeklom od živine, u skladu sa Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje avijarne influence ("Sl. list CG", br. 70/2015).

Upravo u cilju preventivnog djelovanja i sprječavanje mogućnosti pojave ove bolesti kod živine, potrebno je da, preko Regionalnih cetara Službe za selekciju stoke, informišete držaoce živine i pozovete ih na odgovorno ponašanje i primjenu biosigurnosnih mjera u cilju sprječavanja unosa uzročnika infekcije kod domaće živine. Od vlasnika i držaoce živine se u narednom periodu očekuje i puna kooperativnost u saradnji sa veterinarskom službom. Preventivne mjere koje treba da preduzimaju držaoce živine:

- onemogućiti bilo kakav kontakt svoje živine sa divljim pticama tako što živinu treba držati u zatvorenim objektima sa mrežama na prozorima;
- u slučaju držanja živine u spoljnim kavezima, iste pokriti i ograditi žicom sa otvorima ne većim od 2 cm;
- spriječiti kontakt svoje živine sa svim ostalim domaćim životinjama na gazdinstvu;
- živinu ne pojititi vodom sa otvorenog prostora (iz buradi, lokvi, bara, kišnicom i sl.);
- hranu za živinu držati u zatvorenom prostoru, zaštićenu od bilo kakvog kontakta sa spoljnom sredinom ili drugim životinjama ili glodarima;
- onemogućiti nezaposlenima ulazak na farmu;
- primjenjivati sistem držanja živine „sve unutra – sve van“;
- nakon završetka držanja živine, objekat detaljno očistiti, operati, dezinfikovati i izvršiti deratizaciju i dezinfekciju prije sljedećeg useljenja u objekat;
- đubre i prostirku odlagati na posebno određenom mjestu i zaštititi ga od kontakta sa drugim životinjama i spoljnom sredinom;
- redovno detaljno prati ruke, odjeću i obuću prije svakog ulaska u objekat sa živinom i nakon izlaska iz objekta;
- nositi čista zaštitna odijela i gumene čizme prilikom rada sa živinom;
- ne uvoditi nove jedinke u postojeće jato;
- ne kupovati nove životinje od neprovjerenih prodavaca i bez urednog Uvjerenja o zdravstvenom stanju;
- ne posjećivati druge farme živine;
- ne koristiti opremu ili bilo kakva druga sredstva sa neke druge farme;
- ne dozvoljavaju posjetiocima ulazak na farmu.

U skladu sa važećem zakonodavstvom, držalac životinje je primarno odgovoran za zdravlje svojih životinja. U slučaju bilo kakvih promjena zdravstvenog stanja u jatu živine ili primjećivanja uginuća većeg broja divljih ptica odmah kontaktirati najbližu veterinarsku ambulantu ili veterinarskog inspektora.

Podsjećamo, na snazi je i Naredba o zabrani držanja živine na otvorenom prostoru i sprovođenju mjera za sprečavanje pojave i širenja visoko patogene avijarne influence. Ovom naredbom, osim zabrane držanja živine na otvorenom prostoru, propisane su i druge obaveze koje su dužni da sprovode držaoci živine radi zaštite živine i spriječavanja mogućeg prenosa virusa VPAl sa divljih ptica.

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore preduzimaju sve neophodne preventivne mjere u cilju maksimalnog smanjivanja rizika od širenja bolesti na domaću živinu, kao i umanjenja negativnih posljedica u slučaju pojave ove bolesti.

Bliže informacije o bolesti, kliničkoj slici i preporukama za postupanje držaoca živine ali i građana možete preuzeti sa sajta Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove https://ubh.gov.me/rubrike/avijarna_influenca_pticijig/245571/Avijarna-influenca.html

O svim novim informacijama od značaja, pravovremeno ćemo Vas informisati.

U nadi da ćete pravovremeno preuzeti potrebne aktivnosti kako bi smo zajedno doprinijeli eliminisanju rizika od pojave avijarne influence kod domaće živine, srdačno Vas pozdravljam.

VD DIREKTORA
Vladimir Đaković